

[Hans Hansen (Rørby).]

med Udelukkelse af enhver Form for Særrettigheder og Monopoler. I det lange Løb skal det nok vise sig, at denne Betragtning kan holde. Maaske kan man under særlige Forhold paa et vist Tidspunkt paapege visse økonomiske Fordele, men i det lange Løb er det den fri Konkurrence og Erhvervenes frie Stilling, som er til størst Fordel for Forbrugerne, og som fører til den sundeste Form for Handelens Liv.

Ministeren for Handel, Industri og Søfart (Krag): Der var, saa vidt jeg kan skønne, i det ærede Medlem Hr. Anker Laus lange Tale om dette Lovforslag to konkrete Ting. Det ene var en Paastand om, at mit Talmateriale ikke var helt fyldestgørende, fordi der ikke paa det Tidspunkt, da Mælkeordningen blev indført, var en Mælkepris, men mange forskellige. Det andet var en Udtalelse om, at man maatte formode, at selv om Mælkemangelen ikke skyldtes den københavnske Mælkeordning, vilde den dog have været mindre, hvis man ikke havde haft den københavnske Mælkeordning. Det var de mere reelle Betragtninger, der blev fremsat i det ærede Medlems Indlæg. Indlægget formede sig herudover som en mere almindelig holdt Betvivelse af, hvorvidt de Kendsgerninger, jeg havde fremlagt, var rigtige, idet det ærede Medlem nøjedes med at kritisere dem ved at sige, at Tal og Statistik kunde anvendes til meget, og at han ikke skulde komme nærmere ind paa, hvad jeg havde sagt. Det er efter min Mening ikke nogen helt værdig Maade at diskutere dette Problem paa. Man fremlægger et Lovforslag, jeg udarbejder en Tale, hvori jeg samler alle de væsentlige Kendsgerninger, der er om Sagen, og derefter siger det ærede Medlem, at det ønsker han ikke at gaa nærmere ind paa, for Tal og Statistik kan anvendes til saa meget. Det forekommer mig, at hvis man vil drage de Kendsgerninger i Tvivl, jeg har fremdraget vedrørende Mælkeordningen, Kendsgerninger, som flere af de ærede Ordførere for øvrigt bag efter har bekræftet, saa maa man virkelig gøre det med Tal og Dokumentation, og man kan ikke blot møde op og med en rund Haandbevægelse sige, at Tal kan bruges til saa meget. Hvis det virkelig er saa magtpaaliggende for det ærede Medlem at søge at drage de Kendsgerninger og Tal i Tvivl, som jeg har fremført, maa det gøres med Dokumentation og ikke blot med en almindelig holdt Mistæneliggørelse af det Materiale, jeg har fremdraget.

Naar det ærede Medlem som et af de faa Holdepunkter, der var i hans Tale, fremhævede, at der eksisterede mange forskellige Mælkepriser i 1939, er det rigtigt. Mælken blev solgt til forskellige Priser, idet nogle Mælkebutikker solgte Mælken til en Pris, hvori var inkluderet de Omkostninger, man havde paa daværende Tidspunkt, og en Fortjeneste, der formentlig har været af en rimelig Størrelse, hvorimod andre Butikker solgte Mælk som en billig Vare uden at tage nogen Avance paa den, maaske endog uden at faa dækket deres Omkostninger. Paa den Maade opstod forskellige Mælkepriser, men den Pris, jeg har nævnt, nemlig de 51 Øre, var den, der blev taget i 90 pCt. af københavnske Mælkeudsalg. Kun 10 pCt. af Mælken blev solgt til en lavere Pris, og her kan det i høj Grad drages i Tvivl, om den Mælk var lige saa god, idet den i mange Tilfælde ikke var behandlet paa forsvarlig Maade ud fra sundhedsmæssige Hensyn.

Hvad angaar det andet Spørgsmaal, Mælketilførselen til København, kan man altid strides om, hvordan det vilde have været, hvis Mælkeordningen ikke havde eksisteret, men ikke mindst gennem de Forhandlinger, jeg deltog i omkring Juletid, da vi havde Mælkemangel i Storkøbenhavn, fik jeg det Indtryk, at det gennem centraliseret Indkøb og gennem københavnske fælleskommunale Institutioners Samarbejde med Landbrugsorganisationerne, Mejeriorganisationerne, lykkedes at skaffe Mælk ind paa langt bedre Maade, end man kunde have tænkt sig det under et mere decentraliseret System. Men det bliver naturligvis kun mit Indtryk af, hvorledes det vilde have været, hvis man havde haft en anden Ordning — det kan det ærede Medlem Hr. Anker Lau og jeg sikkert være uenige om til Dommedag.

Det ærede Medlem Hr. Anker Lau beskæftigede sig saa med, hvorvidt Mælkeordningen var Socialisme eller ej. Nu er det vel en kendt Sag, at den drivende Kraft i Mælkeordningen først og fremmest var Det konservative Folkeparti, og ikke mindst det ærede Medlem Hr. Kristen Amby — som det vilde have glædet mig at høre som Ordfører i Dag, selv om det ærede Medlem Hr. Poul Claussen jo absolut gjorde Fyldest. Men det er dog lidt ejendommeligt at tænke sig, at Det konservative Folkeparti, det ærede Medlem Hr. Kristen Amby og senere Ministrene Christmas Møller og Halfdan Hendriksen ligefrem skulde have indført den skinbarlige Socialisme her i Landet. Hvorom alting er, synes jeg, det kan være relativt underordnet, selv om jeg forstod, at